

Nr 38.

Av herr **Lovén**, om ändring i tulltaxans bestämmelser om tull å fjäder.

Vid 1931 års riksdag väckte undertecknad en motion om ändring av tulltaxan för fjäder, statistiskt nr 80, 81 och 82.

Jag tillåter mig i år upprepa motionen i något ändrad lydelse:

Tullbehandlingen av fjäder och dun har redan före 1911 års tulltaxa trädde i kraft, ja, nästan alltid vållat besvär och stridigheter samt oftast utfallit olika vid olika tullkamrar, beroende dels på svårigheten eller mången gång omöjligheten att bedöma och särskilja olika närstående kvaliteter åt, dels på grund av svårigheten att i en tulltaxa definiera och i praktiken konstatera begrepp sådana som halvdun, andhalvdun, blandningsdun m. m. eller t. ex. procentatsen dun i en kvalitet.

Att tullbehandlingen av fjäder och dun blivit så varierande, kan ej läggas tulltjänstemännen till last, då bestämmelserna äro så flytande och helt enkelt omöjliga att följa. Man ansåg på sin tid, att å en hönsfjäder bestod ena halvan av dun och den andra av fjäder. Enligt ett utlåtande av en vetenskapsman var han av samma uppfattning. Följer man denna barocka åsikt, skulle ju all fjäder betraktas som hälften dun och hälften fjäder d. v. s. = halvdun. Att detta ej är meningen, äro nu alla ense om. Men även för en fackman kan det mången gång vara ytterst svårt att avgöra dunhalten i en halvdunskvalitet. Att det då skall vara besvärligt, ja, rent av omöjligt för tulltjänstemännen är ju ganska tydligt.

Enligt 1911 års tulltaxa var dun belagd med en tull av 20 öre per kg. och all annan fjäder tullfri. S. k. halvdun var ävenledes fri från tull, såvida det ej fanns mer än 15 % dun däri.

Nu gällande tulltaxa, som trädde i kraft den 1 januari 1930, har ju, som bekant, följande bestämmelser: dun och halvdun beläggas med en tull av 75 öre per kg., rensad och sorterad fjäder med en tull av 20 öre per kg., under det att orensad och osorterad fjäder är tullfri.

Begreppen halvdun, andhalvdun, blandningsdun, sorterad fjäder och osorterad äro synnerligen tånjbara och svävande. Även de, som äro inne i branschen, kunna ha divergerande åsikter härvidlag. Och huru skola då tulltjänstemännen, som ju ej kunna anses som fackmän på detta område, kunna skilja på olika kvaliteter och rätt tullbehandla dem? Detta är just en av de viktigaste orsakerna till att olika tullsatser ej borde existera, då det gäller dessa artiklar.

Ren oförfalskad dun är ju lätt att skilja från halvdun, då i halvdun alltid finnes mer eller mindre fjäder, beroende på priset. Men att skilja halvdun från fjäder är just den ömma punkten. Somliga tulltjänstemän anse, att det skall

räknas som halvdun, om de efter mycket sökande skulle finna ett eller annat dun i fjädern, under det att andra äro av den åsikten, att helhetsintrycket skall vara en dunliknande fjäderkvalitet. Följden blir alltså en synnerligen varierande tullbehandling på olika platser i ett och samma land, med ty åtföljande bråk och tvistigheter mellan affärsmännen och tullen.

Ganska ofta händer det, att en importör visat sitt köpprov på tullen och där fått till svar, att varan kommer att tullbehandlas som fjäder med en tullsats av 20 öre per kg. När då varan kommer hit, är den då tjänsteförrättande tulltjänstemannen emellertid av annan åsikt. Varan skall i stället tullbehandlas som dun med en tull av 75 öre per kg. Importören klagar hos kungl. generaltullstyrelsen men får utan undantag besked, att det föreligger riktig tullbehandling. Detta är särskilt fallet med den fjäder, som blir, då s. k. konstdun fabriceras. Priset för sådan fjäder varierar nu mellan kr. 1:— och kr. 1:25 per kg. Tillkommer så 75 öre i tull per kg., blir detta ju en ren lyxtull. Denna kvalitet fjäder användes huvudsakligen av de mindre bemedlade i samhället, men de som ha råd att köpa dyrare och bättre kvaliteter slippa ofta undan med en tull av 20 öre per kg., emedan de mången gång köpa högklassig gås- eller andfjäder.

I detta sammanhang bör även påpekas, att s. k. blandningsdun, vilket tullbehandlas som dun med en tull av 75 öre per kg., i inköp endast betingar ett pris av kr. 1:45 per kg., och då torde tullsatsen ej anses stå i rimlig proportion till varans värde. Vidare kan man ju ej inränga denna kvalitet, benämnd blandningsdun eller fågeldun, under rubriken dun, då det ju ej är dun utan fjäder, som genom behandling i olika maskiner förvandlas så, att det för lekmannen med lätthet kan förväxlas med dun. Ren oförfalskad dun betingar ju också ett vida högre pris, minst en tio kronor per kg.

Skillnaden mellan rensad och orensad fjäder är också mången gång svår att se. Så har det inträffat, att orensad och osorterad fjäder (originalvara) under år 1930 vid en tullkammare blivit åsatt en tull av 20 öre per kg., trots att sådan fjäder även enligt de nya bestämmelserna skall vara tullfri. Återigen ett exempel på omöjligheten att följa nu gällande tulltaxering.

Ännu ett exempel vill jag anföra. Ett bolag, som uteslutande handlar med fjäder, har under en tio års tid importerat en fjäderkvalitet, som före år 1930 av Malmö tullkammare betraktades som fjäder, alltså då fri från tull, men som nu helt plötsligt hänföres till kategorien »dun och konstdun» med en tull av 75 öre per kg. Denna fjäder kostar vid import kr. 1:20 per kg. Att belägga en vara, som vid inköp endast betingar ett pris av kr. 1:20 per kg., med en tull av 75 öre per kg. gränsar till det otroliga. Här utgör ju tullen mer än 50 % av varans inköpspris.

Man gör sig helt naturligt den frågan: Ha dessa tullar införts för att gynna svensk vara eller för att skydda svensk industri och handel?

För att klarlägga denna fråga vill jag anföra följande: De nya tullbestämmelserna kunna under inga förhållanden hava tillkommit i syfte att gynna svensk vara, d. v. s. fjäder eller dun, som uppköpes inom landets egna gränser,

då den kvantitet svensk fjäder, man kan uppköpa, är så oerhört liten, att man överhuvud ej kan räkna därmed. I regel är det ytterst små och obetydliga partier (varierande mellan 5—20 kg.), som någon gång salubjudas. Då t. ex. importen under år 1929 enligt uppgift uppgick till nära 400 000 kg., kan man ju lätt förstå, att den inhemska produktionen ej är att taga med i räkningen. Orsaken härtill är huvudsakligen den ringa tillgång på större hönsrier eller farmar för odling av änder och gäss, som föreligger i vårt land. Vidare måste man räkna med förhållandena på landsbygden. Folk tager i regel ej vara på hönsfjädern. Med fågelfjäder menas oftast rätt och slätt hönsfjäder. Höns, änder och gäss (samt dun från ejdern) äro de fåglar, vars beklädnad användes vid fjäderfabrikationen.

Det har uppgivits, att tullen skulle vara till för att hjälpa svensk industri och för att få svensk fjäder ut i marknaden. Enligt uppgift betalar en firma i Göteborg 50 öre per kg. för svensk fjäder, fraktfritt Göteborg. I detta pris torde icke vara mycket, som tillfaller producenten, då man räknar med frakt och emballage, provision åt uppköparen m. m. Det åtgår t. ex. fjäder från 10 höns för att uppnå en vikt av 1 kg. fjäder. Vill man då räkna med arbetslön för plockningen, torde det vara lätt att inse, att inte många ören tillfalla ägaren av djuren, då fjädern betalas i Göteborg med 50 öre per kg.

Något skydd för svensk industri torde dessa tullar näppeligen kunna ha. Så gott som all fjäder importeras från andra länder. Endast en bråkdel fjäder salubjudes av inhemska produktion. Men enligt min mening fördyras denna vara orimligt genom illa avvägda tullsatsar, som därtill äro omöjliga att följa. Dessutom torde det inte vara uteslutet, att de nu gällande tullsatserna kunna underlätta införandet i riket av sekunda vara från de stora fjäderfabrikerna i utlandet.

Under sådana förhållanden är nuvarande tulltaxa för fjäder och dun snarast en möjlighet att fördyra varan för fattigt folk. Dessutom är tullbehandlingen av denna vara närmast baserad på en rent individuell uppfattning hos vederbörande tulltjänsteman på de olika tullbehandlingsplatserna. Och i längden torde varken staten eller allmänheten tjäna på en så tånjbar tulltaxa.

I utskottets utlåtande över motionen nr 4: 12 1931 anföres, att för de under år 1930 införda tullpliktiga slagen av fjäder och dun motsvarade de uppburna tullsatserna i genomsnitt taget omkring 10 % av varuvärdet.

När så är förhållandet, skulle helt säkert alla parter tjäna på, att tulltaxan ändrades till att utgå med 10 % på varans värde.

Huvudsaken är emellertid, att tullbehandlingen blir så förenklad, att den kan tillämpas lika på alla platser i landet. Därigenom skulle helt säkert en för landet skadlig illojal konkurrens från utlandet hållas inom rimliga gränser. Och befolkningen i vårt land skulle helt säkert få dessa artiklar till betydligt lägre priser.

Med stöd av vad jag sålunda anfört får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att tulltaxan för fjäder får följande lydelse:

Fjäder, ej särskilt nämnd:

146 orensad och osorterad . . . . . 100:— kr. 10:— kr.

annan:

147 dun, konst dun härunder inbegripet 100:— kr. 10:— kr.

148 andra slag . . . . . 100:— kr. 10:— kr.

Stockholm den 17 januari 1933.

Carl Lovén.